

# Preduslovi za intenziviranje ulaganja u projekte biomase na lokalnom nivou

Miodrag Gluščević

Šef Odeljenja za komunalna i pitanja urbanizma i životne sredine, SKGO

Konferencija: Održivi razvoj korišćenje biomase  
Beograd, 26. mart 2015., Privredna komora Srbije

## **Projekat:** Mapiranje lokalnih prostornih, infrastrukturnih, resursnih i logističkih preduslova za proizvodnju električne i/ili toplotne energije iz biomase u Sremskom okrugu

- Problematika obnovljivih izvora/biomase jasno je prepoznata kao jedan od prioriteta u Strateškom planu SKGO za period 2014-2017 (Strateški prioritet 15)
  - SKGO će podržavati jedinice lokalne samouprave u procesu donošenja planova u oblasti upravljanja energijom na lokalnom nivou, kao i pripremi, realizacije i praćenju projekata energetske efikasnosti i korišćenja obnovljivih izvora energije
  - SKGO će, u saradnji sa zainteresovanim partnerima na nacionalno novou i iz korpusa organizacija civilnog društva, nastaviti promovisanje efikasnog korišćenja energije i upotrebu obnovljivih izvora energije na lokalnom nivou, sa ciljem unapređenja svesti donosilaca odluka na lokalnom nivou o važnosti ovih tema za lokalne zajednice
- Projekat treba da doprinese intenziviranju investicionih aktivnosti koje se odnose na korišćenje biomase za proizvodnju energije na lokalnom nivou

# Cilj projekta

## Opšti cilj

- Unapređenje performansi energetskeg sektora kroz inteziviranje ulaganja u obnovljive izvore energije i doprinos smanjenju negativnog dejstva na klimu kroz smanjenje emisija CO<sub>2</sub>

## Svrha projekta

- Projekat treba da doprinese intenziviranju investicionih aktivnosti koje se odnose na korišćenje biomase za proizvodnju energije na lokalnom nivou

## Problem na čije je rešavanje projekat usmerem

- Postojanje lokalnih potencijala često nije dovoljan motiv za investitore koji bi ulagali u projekte iskorišćenja biomase
- Opravdanost ulaganja u projekte korišćenja biomase može se dokazati samo ako se u obzir uzmu svi relevantni faktori na terenu

## Faktori relevantni za ulaganja u projekte biomase

- Faktori koji se odnose na prostorno planiranje i korišćenje zemljišta;
- Lokalna potražnja za energijom (sadašnja i buduća) u pogledu tipa energije, kvaliteta, količine, konstantnosti ponude i potražnje itd.;
- Sadašnja i buduća dostupnost infrastrukture (mreže za prenos i distribuciju električne energije, trafo stanice, putevi, vodovodna mreža, mreža daljinskog grejanja, industrijske toplotne mreže , gasna mreža , itd.);
- Potencijal biomase (sadašnji i budući), koji je u vezi sa ekonomskim aktivnostima u šumarstvu i/ili poljoprivredi;
- Logistika i sadašnji i budući lanai snabdevanja biomase;
- Neenergetska potražnja za biomasom (sadašnji i budući).

## Zašto je Sremski okrug izabran kao pilot za realizaciju projekta:

- Čine ga 7 opština različitih po veličini, tipu, broju stanovnik i sl.
- Prostire se između Save i Fruške gore, a to je područje koje je raznovrsno u pogledu potencijala biomase (biomasa koja potiče iz ratarstva, voćarstva i šumarstva)
- Sremski okrug je poznat po svom industrijskom sektoru koji obuhvata preradu poljoprivrednih proizvoda i drveta
- Sremski okrug je poznat po jakim lokalnim akterima koji mogu da podrže realizaciju projektnih aktivnosti

## Očekivani rezultati projekta:

- Unapređen opšti nivo svesti na lokalnom nivou o značaju i potencijalima biomase kao obnovljivog izvora energije
- Metodologija za mapiranje lokalnih prostornih, infrastrukturnih, resursnih i logističkih preduslova za proizvodnju električne i/ili toplotne energije iz biomase
- Elaborat/studija prostornih, infrastrukturnih, resursnih i logističkih preduslova za proizvodnju električne i/ili toplotne energije iz biomase za JLS u Sremskom okrugu

## Regionalni okrugli stolovi na temu biomase

Užice - 7. novembar 2014  
Biomasa, održiva energija .

Bor - 16. decembar 2014.  
Biomasa, potencijal za razvoj Istočne Srbije

Niš - 4. februar 2015.  
Iskorišćenje potencijala biomase kroz primenu  
modela javno-privatnog partnerstva

Novi Sad - 11. mart 2015.  
Mogućnosti i izazovi korišćenja biomase u Vojvodini

## Metodoloagija:

Sagledavanje sadašnjih i budućih potencijala biomase

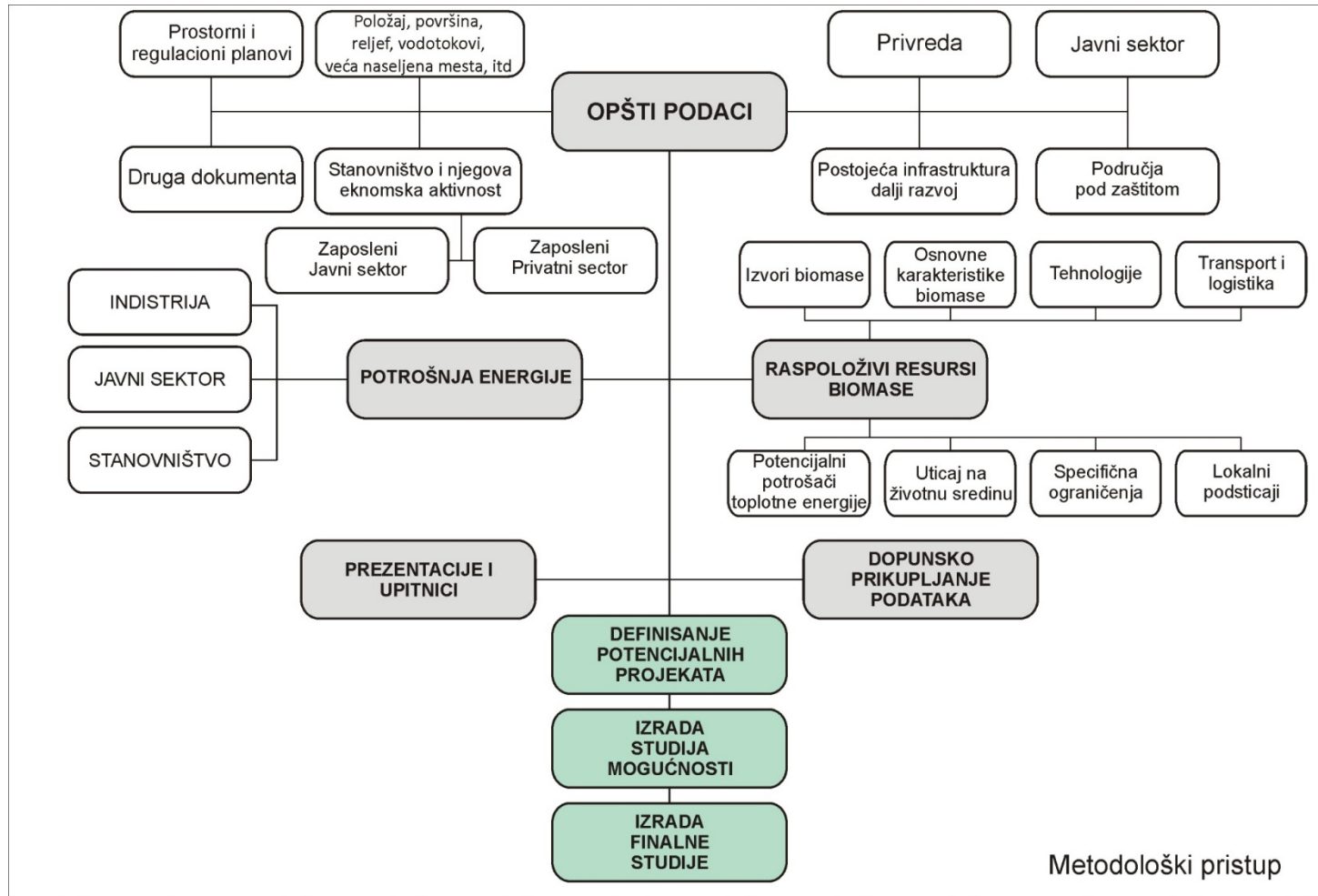
Sagledavanje sadašnjih i budućih potreba (konzuma)

Dovođenje u vezu potencijala i potreba i njihovo stavljanje u

- Institucionalni kontekst
- Regulatorni okvir
- Prostorni odnos
- Kontekst infrastrukturne povezanosti
- Kontekst lanaca snabdevanja
- Kontekst neenergetska potrošnja biomase



## Metodoloagija:



## Studija:

Майрирање локалних просторних, инфраструктурних, ресурсних и логистичких предуслова за производњу електричне и/или топлотне енергије из биомасе у Сремском округу

Stalna konferencija  
gradova i opština  
SKGO Savez gradova i opština Srbije



Stalna konferencija  
gradova i opština  
SKGO Savez gradova i opština Srbije

Македонска 22/VIII  
11000 Београд  
Србија  
Тел: 011 3223 446  
Факс: 011 3221 215  
E-mail: [secretariat@skgo.org](mailto:secretariat@skgo.org)  
[www.skgo.org](http://www.skgo.org)  
[www.facebook.com/skgo.sctm](https://www.facebook.com/skgo.sctm)  
[www.twitter.com/skgo\\_sctm](https://www.twitter.com/skgo_sctm)

Студија локалних просторних, инфраструктурних, ресурсних и логистичких предуслова за производњу електричне и/или топлотне енергије из биомасе у Сремском округу

Студија локалних просторних,  
инфраструктурних, ресурсних  
и логистичких предуслова за  
производњу електричне и/или  
топлотне енергије из биомасе  
у Сремском округу



## Studija:

Ima za cilj da posluži opštinama u Sremskom okrugu da sagledaju potencijale biomase na svojim teritorijama, kao i trenutno raspoložive i buduće potrebne infrastrukturne preduslove za njenu intenzivniju upotrebu. Na ovaj način će jedinice lokalne samouprave, raspolagajući argumentima, biti ravnopravna strana u budućim eventualnim razgovorima sa potencijalnim investitorima u ovoj oblasti.

## Studija:

- 1 Uvod - O projektu
- 2 Situacija u EU
- 3 Korišćenje biomase u Republici Srbiji
- 4 Metodologija
- 5 Sremski okrug
  - 5.1 Opšti podaci
  - 5.2 Prostorni i regulacioni planovi
  - 5.3 Zakonodavni okvi
  - 5.4 Stanovništvo i njegova ekonomska aktivnost
  - 5.5 Klimatski uslovi
  - 5.6 Privreda
  - 5.7 Javni sektor
  - 5.8 Postojeća infrastruktura i planovi njenog daljeg razvoja
  - 5.9 Područja pod zaštitom
  - 5.10 Potrošnja energije

## Studija:

6 Rodni aspekti i jednake mogućnosti: zaključci i preporuke

7 Zaključak

Aneks A1 – Opština Indija

Aneks A2 – Opština Irig

Aneks A3 – Opština Pećinci

Aneks A4 – Opština Ruma

Aneks A5 – Opština Sremska Mitrovica

Aneks A6 – Opština Stara Pazova

Aneks A7 – Opština Šid

STUDIJA MOGUĆNOSTI – OPŠTINA PEĆINCI

STUDIJA MOGUĆNOSTI – OPŠTINA RUMA

STUDIJA MOGUĆNOSTI – PRIMENA BIOMASE U JAVNIM OBJEKTIMA

## Studija:

6 Rodni aspekti i jednake mogućnosti: zaključci i preporuke

7 Zaključak

Aneks A1 – Opština Indija

Aneks A2 – Opština Irig

Aneks A3 – Opština Pećinci

Aneks A4 – Opština Ruma

Aneks A5 – Opština Sremska Mitrovica

Aneks A6 – Opština Stara Pazova

Aneks A7 – Opština Šid

STUDIJA MOGUĆNOSTI – OPŠTINA PEĆINCI

STUDIJA MOGUĆNOSTI – OPŠTINA RUMA

STUDIJA MOGUĆNOSTI – PRIMENA BIOMASE U JAVNIM OBJEKTIMA

## Naučene lekcije:

- Povećano iskorišćenje raspoložive biomase može da deluje podsticajno na ekonomsku aktivnost u opštinama i čitavom okrugu
- U velikom broju slučajeva proizvodnja toplotne i/ili električne energije iz biomase može da stvori nova radna mesta, smanji energetska zavisnost od uvoza fosilnih goriva, smanji troškove za energiju i na pravi način promoviše održivo korišćenje prirodnih resursa
- Raspoložive količine biomase na određenom prostoru ne vode obavezno realizaciji projekata ovog tipa. Za svaki pojedinačni slučaj, potrebno je ponaosob pažljivo i detaljno razmotriti pre svega tehnički aspekt realizacije projekta, a zatim ekonomsku isplativost zamišljenog projekta
- Biomasa je često rasprostranjena na velikoj površini u relativno malim količinama i zbog toga je neophodna jaka logistička podrška za prikupljanje biomase i njeno skladištenje. Takođe, neophodno je u realizaciji ovakve vrste projekata obezbediti kontinuirano prikupljanje biomase u toku dužeg niza godina i na taj način obezbediti sigurnost u snabdevanju biomasom
- U tom smislu lekcije iz Finske opštinama u Srbiji mogu da budu veoma dragocene

Miodrag Gluščević  
Šef Odeljenja za komunalna i pitanja  
urbanizma i životne sredine, SKGO

t. +381113223446

f. +381113221215

m. +381648703311

e. [miodrag.gluscevic@skgo.org](mailto:miodrag.gluscevic@skgo.org)